

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 33PP/26/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4123011597
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Hanzlík Šuleková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2023:4123011597.1

Uznesenie

Okresný súd Nitra, samosudkyňou JUDr. Luciou A. B., o návrhu odsúdeného C. D., o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom v Nitre dňa 22.12.2023, takto

rozhodol:

Podľa § 66 odsek 1 písmeno a), odsek 2 Trestného zákona sa návrh odsúdeného C. D., nar. XX.XX.XXXX v E. F., trvale bytom B., toho času vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Nitra o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 4T/29/2023 zo dňa 06.07.2023, právoplatným dňa 20.11.2023, v spojení s uznesením Krajského súdu Nitra, sp. zn. 1To/97/2023 zo dňa 20.11.2023, pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1, odsek 2 písmeno a), písmeno b) Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písmeno c), s poukazom na § 138 písmeno a) Trestného zákona, vo výmere 15 (pätnásť) mesiacov, so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, zamieťa.

odôvodnenie:

Dňa 23.11.2023 bola Okresnému súdu Nitra doručená žiadosť odsúdeného C. D. (ďalej iba „odsúdený“) o jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Žiadosť odsúdený odôvodnil tým, že vo výkone trestu sa správal vzorne a podľa ústavného poriadku, nebol disciplinárne potrestaný.

Súd na verejnom zasadnutí konanom dňa 22.12.2023 vykonal dokazovanie prečítaním a oboznámením na vec sa vzťahujúcich listinných dôkazov a vykonal výsluch odsúdeného.

Z hodnotiacej správy Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra (ďalej len „Ústav“) vyplývalo, že odsúdený bol do Ústavu dodaný dňa 03.03.2023. Správanie a vystupovanie u odsúdeného nebolo podľa hodnotenia vždy na požadovanej úrovni. Sú evidované dva prípady, kedy odsúdený počas kontroly cieľ ležal zakrytý a spal, a v inom prípade bol premiestnený na inú celu z dôvodu vzťahových nezhôd. Príkazy a pokyny príslušníkov rešpektuje a plní. Osobnú i kolektívnu hygienu dodržiava. Odsúdený nebol disciplinárne odmenený ani potrestaný, nebol pracovne zaradený (nakoľko v Ústave nie sú vytvorené podmienky na zamestnávanie odsúdených v strednom stupni). Nakoľko odsúdenému nebol doposiaľ stanovený program zaobchádzania nie je ho možné komplexnejšie hodnotiť. Postoj k trestnej činnosti má čiastočne kritický. Resocializačná prognóza je u odsúdeného menej priaznivá a riziko recidívy trestnej činnosti stredné. Odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie, no záverom bolo konštatované neodporúčenie jeho podmiennečného prepustenia.

Z ostatných správ pripojených k spisu súd zistil, že odsúdený bol doposiaľ trikrát súdne trestaný; rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 4T/15/2019 zo dňa 07.03.2019 pre zločin lúpeže spolupáchatelstvom podľa § 20 k § 188 odsek 1, odsek 2 písmeno c) Trestného zákona, za ktorý mu bol uložený nepodmiennečný trest odňatia slobody na 3 roky v ústave na výkon trestu pre mladistvých, trest prepadnutia veci a ochranné liečenie protitoxikomanické. Trest odňatia slobody odsúdený vykonal dňa 20.10.2021. Trestným rozkazom Okresného súdu Galanta sp. zn. 11T/51/2022 zo dňa 31.08.2022 bol odsúdený uznaný vinným z prečinu krádeže podľa § 212 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona a bol

mu uložený trest odňatia slobody na 10 mesiacov so skúšobnou dobou v trvaní 2 roky s probačným dohľadom a s povinnosťou spočívajúcou v príkaze zúčastniť sa na psychologickom poradenstve so zameraním na predchádzanie páchaniu majetkovej trestnej činnosti, v príkaze byť pracovne/zárobkovo činný, či už skrze zamestnanecký pomer alebo inak, a v prípade straty zamestnania sa zamestnať v skúšobnej dobe alebo sa preukázateľne o zamestnanie uchádzať. Aktuálne sa odsúdený nachádza vo výkone trestu odňatia slobody vo veci Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 4T/29/2023, v ktorej mu bol rozsudkom zo dňa 06.07.2023, právoplatným v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 1To/97/2023 dňa 20.11.2023 uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 15 mesiacov so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Z Centrálnej evidencie správnych deliktov a priestupkov Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky súd zistil, že odsúdený má evidovaný jeden priestupok proti majetku zo dňa 03.05.2022 – podľa § 50 odsek 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, za drobnú krádež, za ktorú mu bola uložená bloková pokuta nezaplatená na mieste vo výške 30,- eur.

Odsúdený na verejnom zasadnutí zotrval na žiadosti o podmiennečné prepustenie a požiadal o šancu na preukázanie polepšenia.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Nitra v konečnom návrhu vyslovil názor, že odsúdený síce splnil formálne podmienky na rozhodnutie o podmiennečnom prepustení, avšak existujú dôvodné pochybnosti o naplnení tých formálnych, kde najmä z hodnotenia je zrejmé, že nebolo možné explicitne konštatovať polepšenie vo výkone trestu odňatia slobody. Odsúdený nezískal žiadnu disciplinárnu odmenu, skôr sú zaznamenané dva negatívne prípady a z hľadiska možného očakávania vedenia riadneho života existuje riziko, nakoľko bol odsúdený pomerne krátkej dobe opakovane vo výkone trestu odňatia slobody a ani predchádzajúce odsúdenia na neho nemali prevýchovný vplyv, aj po odsúdení sa pod vplyvom alkoholu dopúšťal trestnej činnosti, preto jestvuje obava o jeho správanie na slobode. Na základe uvedeného navrhol žiadosť zamietnuť.

Podľa § 415 odsek 1 Trestného poriadku o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov, dôveryhodnej osoby alebo na návrh odsúdeného, alebo osoby, ktorá môže za odsúdeného podať odvolanie v jeho prospech, na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Odsúdený sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody vo veci Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 4T/29/2023. Z hľadiska závažnosti trestného činu, pre ktorý sa nachádza vo výkone trestu, ide o prečin, preto nárok na podmiennečné prepustenie v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia vznikol po výkone jednej polovici nariadeného trestu, t. j. po započítaní doby väzby v predmetnej trestnej veci (od 28.02.2023) vznikol nárok dňa 13.10.2023.

Na základe uvedených zákonných ustanovení a na základe zisteného skutkového stavu, súd dospel k záveru, že odsúdený splnil formálnu podmienku na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, nakoľko vykonal jednu polovicu uloženého trestu odňatia slobody, avšak nespĺnil materiálne podmienky podmiennečného prepustenia.

Súčasťou materiálnych podmienok pre rozhodovanie súdu o podmiennečnom prepustení je preukázanie, že odsúdený plnením svojich povinností a svojím správaním vo výkone trestu preukázal polepšenie, za súčasného preukázania, že sa od odsúdeného môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Ustanovenie § 66 odsek 1 Trestného zákona vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmiennečné prepustenie a musí pritom vyplývať z zhodnotenia páchatelovho polepšenia, pričom očakávanie, že odsúdený, po podmiennečnom prepustení, povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možnosti nápravy a osobných pomerov s prihliadnutím aj na účel trestu.

Správanie odsúdeného vo výkone trestu sa musí hodnotiť v súvislosti s charakterovými vlastnosťami odsúdeného, s motívmi a spôsobom vykonania činu, pretože len za tohto predpokladu možno posúdiť, či odsúdený vo výkone trestu dosiahol taký stupeň nápravy, že sa už zbavil charakterových vlastností a

nesprávnych návykov, ktoré ho viedli ku spáchaniu trestnej činnosti, alebo ktoré okrem ostatných príčin aspoň prispeli k jeho rozhodnutiu spáchať trestný čin.

Zmyslom podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je to, aby za plnenie príkazov a nariadení príslušníkov a zamestnancov zboru, prípadne za dobrú prácu v podmienkach výkonu trestu bol odsúdený automaticky prepustený, po odpykaní stanovenej doby, bez ohľadu na účel trestu, ale podmienené prepustenie je namieste len vtedy, keď vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život, a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko jej recidívy.

Pokiaľ ide o materiálnu podmienku podľa § 66 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona, že odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody svojím správaním a plnením svojich povinností preukázal polepšenie, tak v danom prípade súd zhodnotil, že táto podmienka u odsúdeného bola splnená iba čiastočne, pričom pri hodnotení jej splnenia v rámci dokazovania súd vychádzal predovšetkým z hodnotenia odsúdeného. Odsúdený pokyny a príkazy príslušníkov a zamestnancov ústavu plnil a rešpektoval ich, osobnú i kolektívnu hygienu dodržiaval, disciplinárne odmenený ani potrestaný nebol. Z hodnotenia odsúdeného ďalej vyplynulo, že u odsúdeného je pretrvávajúce stredné riziko recidívy a iba čiastočne preukazuje splnenie podmienok podmieneného prepustenia.

Pokiaľ ide o materiálnu podmienku podľa § 66 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona, ktorou je dôvodné očakávanie vedenia riadneho života po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, tak v tomto prípade súd zhodnotil, že u odsúdeného nebola splnená, a to pre sklon odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti (odsúdený sa opakovane dostal do rozporu so zákonom, napriek predchádzajúcim trestom, zároveň aj po uložení podmieneného trestu), preto tu pre spoločnosť existuje vysoké riziko recidívy, a preto nemožno dôvodne očakávať, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život tak, ako to predpokladá ustanovenie § 66 odsek 1 Trestného zákona.

Súd záverom konštatuje, že ani jeden z doterajších trestov, ani ten nepodmienečný, nemal u odsúdeného dostatočný preventívny a výchovný účinok. Podľa názoru súdu z pohľadu predchádzajúcich odsúdení mal odsúdený dostatok možností preukázať zmenu svojho správania, ktoré však nevyužil. Na základe uvedených skutočností vznikla dôvodná obava, či bude odsúdený po podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody práve teraz schopný dodržiavať právny poriadok a viesť riadny život.

Z vyššie rozvádzaného bolo na mieste u odsúdeného zachovať ďalší prevýchovný a resocializačný proces v podmienkach ústavu na výkon trestu odňatia slobody. Z dôvodu nesplnenia materiálnych podmienok súd rozhodol tak ako je to uvedené vo výroku tohto uznesenia a žiadosť odsúdeného o jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať sťažnosť do 3 pracovných dní odo dňa jeho oznámenia, prostredníctvom Okresného súdu Nitra, na Krajský súd v Nitre. Sťažnosť má odkladný účinok. Právo podať sťažnosť nemá ten, kto sa tohto práva vzdal.